

Paulus schrijft deze brief aan de gemeenten in Galatië vanwege een ernstige bedreiging van buitenaf. Dwaalleraars waren, na het vertrek van Paulus, de gemeenten binnengedrongen (Gal.2:4) en brachten er de leer dat men zich moest laten besnijden om aangenaam voor God te staan. Paulus gaat hier fel tegenin en moet vanuit zijn eigen leven laten zien dat er in het judaïsme (wetticisme) geen goeds te vinden is. Hij was zelfs door deze invloed een vervolger van de gemeente geworden (Gal.1:13, zie ook Fil.3:6). Omdat de tegenstanders Paulus' apostelschap in diskrediet brachten, moest hij aantonen dat zijn brief aan hen goddelijk gezaghebbend was en dus ook zijn apostelschap. Vandaar dat hij uitgebreid ingaat op zijn aanstelling door de Heer zelf en laat zien dat mensen geen invloed hebben gehad op zijn apostelschap. Alle zegen is direct uit de hemel en los van Israël.

Vers 8

Maar zelfs als wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie verkondigen naast dat wat wij u als evangelie verkondigd hebben, die zij vervloekt!

Er is één evangelie. Dit evangelie werd verkondigd door de apostelen. Al zouden zij, zelfs Paulus of een 'engel uit de hemel' nu ineens iets anders verkondigen, dan zijn dezen vervloekt. Misschien zinspeelt Paulus op de bewering van de dwaalleraars dat de wet door engelen was beschikt, dus de hoogste vorm van Gods openbaring. Wel is duidelijk dat vandaag de dag er binnen de christenheid nogal eens wordt beweerd dat er boodschappen van engelen ontvangen zijn. De leer van de mormonen is afkomstig van een engel, maar ook de Islam. Volgens Mohammed verscheen de engel Gabriël aan hem die de openbaringen gaf die later de Koran vormde. De uitgesproken vervloeking betekent de eeuwige verdoemenis (zie ook 1Kor.16:22). De boodschapper is niet eens belangrijk. Sommigen brengen een leer van demonen (1Tim.4:1v.). Het gaat om de boodschap; deze is dat er geen andere naam gegeven is onder de hemel door wie wij moeten worden behouden dan door Jezus (Hand.4:12) en dat het leven van het geloof ook rond de persoon en het werk van Jezus gecentreerd is. Deze boodschap hadden de Galaten ook daadwerkelijk 'ontvangen' (aangenomen).

Vers 9

Zoals wij vroeger hebben gezegd, zo zeg ik ook nu weer: als iemand u een evangelie verkondigt naast dat wat u ontvangen hebt, die zij vervloekt!

Kennelijk had Paulus de gelovigen al eerder gewaarschuwd. Bij evangelisatie hoort ook waarschuwing! De persoon van Christus en zijn werk op het kruis werden ondermijnd. Vandaar dat de vervloeking herhaald wordt. Iedere valse leraar is vervloekt. Als de Galaten doorgaan met dit andere evangelie en het ware evangelie de rug toekeren, zullen zij ook onder deze vervloeking vallen. Het evangelie wordt ontvangen, men omarmt het door het geloof en staat daarin (zie 1Kor.15:1; Gal.5:1). De opdracht aan gelovigen is om vast te blijven staan in dit evangelie (zie ook Kol.1:23).

Vandaag vinden we in veel kerken en gemeenten de prediking van de morele wet. We moeten betere mensen worden. Zodra we ons houden aan morele principes,

zullen we voor God aanvaardbaar zijn. Dit is een ander evangelie en ieder die dit brengt is vervloekt omdat de persoon van Christus wordt vervangen door de mogelijkheden van de mens zelf. Het kruis heeft de mens zoals die uit Adam is, weggedaan (Rom.8:3).

Vers 10

Want probeer ik nu mensen tevreden te stellen of God? Of tracht ik mensen te behagen? Als ik nog mensen behaagde, zou ik geen slaaf van Christus zijn.

Het 'andere' evangelie is 'naar de mens'. Het zal mensen 'winnen'. De mens wil een pakket voorwaarden om aan te kunnen voldoen. God heeft ons geopenbaard dat de natuurlijke mens een zondaar is waarin niets goeds woont (Rom.3). Aan het kruis vond de mens zijn einde in Christus' dood. Het ware evangelie behaagt God en niet de mens. Als Paulus mensen wilden strelen in hun ego, dan zou hij geen dienstknecht van Christus zijn (zie ook 1Thes.2:4). Voor zijn bekering was vleien van mensen toch één van Paulus' (als farizeeër) motieven geweest, zoals de Heer Jezus duidelijk maakte in Mat.6. Juist het evangelie stuit mensen tegen de borst. Er stond in dagblad Trouw van een dominee:

'Dat verhaal dat God zich alleen kon verzoenen met mensen krachtens het vergoten bloed van Christus, daar kan ik niet in geloven (...). De offergedachte is een menselijke gedachte. De grootheid van God is dat hij zo'n offer niet nodig heeft'. Rob Visser, Trouw, 29 september 2015

Vers 11

Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie dat door mij verkondigd is, niet is naar de mens.

Paulus wil dat de broeders en zusters heel duidelijk wisten dat het evangelie, zoals hij dat aan hen had geëvangeliiseerd, niet naar de mens is. Zoals de dominee hierboven denkt dat de 'grootheid van God' geen offer nodig heeft, maar niet in de gaten heeft dat dit maar menselijke redeneringen zijn. Het evangelie is niet naar de mens. Paulus moet hen dit opnieuw bekend maken (licht ironisch), ze waren het kennelijk vergeten. Het komt niet uit de gedachten van de mens en het is ook niet volgens de logica of morele waarden van de mens. Het evangelie is precies dat wat mensen nooit hadden kunnen bedenken. Het stuit hen zelfs tegen de borst (zie 1Kor.1:23; 2:14 waar het 'dwaasheid' is voor de volken en voor de natuurlijke mens). Het 'evangelie' van de dwaalleraars was juist wel 'naar de mens.' Dat wilden mensen wel horen; eigen inspanning die bijdraagt tot onze redding. Dit stelt de mens centraal en dat is precies wat velen, ook vandaag, maar al te graag doen.

Vers 12

Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus.

Het evangelie is niet door mensen aan Paulus geleerd. Het bijzondere van zijn evangelie (zie Rom.16:25) is dat het door rechtstreekse openbaring van Jezus Christus tot hem gekomen is. Sterker nog: de verheerlijkte Christus IS het evangelie.

Jezus zei tegen Paulus: *‘Waarom vervolg je Mij’?* (Hand.9:4), waarmee het evangelie in de kern werd verkondigd: Christus en zijn gemeente zijn één. De gelovigen zijn in de hemelse gewesten gezet (Ef.2:6) en bezitten een volmaakte heiligheid alsook een volmaakte plaats. De Galaten hadden dit evangelie ontvangen van Paulus, maar hij had het zelf ook ontvangen, en wel van Christus zelf. De openbaringen van Christus aan Paulus kunnen in Arabië hebben plaatsgevonden, bovenop degenen die we beschreven vinden in Hand.9, 23 en 26. Jezus Christus is hem geopenbaard en Deze heeft hem het evangelie van Jezus Christus geopenbaard. Voor ons geldt ook: Jezus moet ons worden geopenbaard door de Heilige Geest, anders blijft het de theorie in plaats van een zaak van het hart.

Vers 13

U hebt immers gehoord van mijn vroegere wandel in het jodendom: dat ik de gemeente van God uitermate vervolgde en haar verwoestte,

De Galaten moesten heel duidelijk weten wie Paulus was aan wie Christus zich had geopenbaard, zodat het evangelie ontegenzeggelijk van Christus zelf kwam en niet uit de gedachten van mensen, of vanuit Paulus zelf. Op verschillende plaatsen gaat Paulus in op zijn verleden (1Kor.9:1; 15:8-10; Ef.3:8; Fil.3:4-7; 1Tim.1:12v.). Als godsdienstige Jood gedroeg hij zich overeenkomstig de toenmalige joods-wettische godsdienst. Paulus laat hier alweer een hint vallen over dit systeem dat niet te verenigen is met het christendom. Dit menselijke systeem (evenals alle religie) heeft altijd een haat naar Christus en dus naar de gemeente van God. De Heer had voorspeld:

Zij zullen u uit de synagoge bannen; ja, het uur komt, dat ieder die u doodt, zal menen God een dienst te bewijzen. Joh.16:2

Vers 14

en in het jodendom meer toenam dan vele leeftijdgenoten in mijn geslacht, daar ik een nog groter ijveraar was voor de overleveringen van mijn vaders.

Het jodendom was juist die invloed die het christendom wilde binnendringen. Deze brief is één grote waarschuwing tegen deze invloed. Paulus was niet alleen een aanhanger van dit systeem vroeger, hij was ook nog eens één van de meest vergevorderde farizeeërs van zijn tijd. ‘Naar de wet onberispelijk’ zegt hij in Fil.3:6. Hij noemt zichzelf ‘farizeeër, zoon van farizeeën’ (Hand.23:6). Hij was een *‘groter ijveraar voor de overleveringen van mijn vaders’*, een *‘ijveraar voor God’* (Hand.22:3). Deze overleveringen waren een menselijke godsdienst geworden, wat Jezus ook afwijst in de Bergrede (Mt5-7). Nadat Christus zich aan hem had geopenbaard, is Paulus radicaal uit dit systeem van overleveringen gestapt. Het heeft hem veel vervolging en strijd opgeleverd, maar het kruis heeft een einde gemaakt aan de vroegere Saulus (Gal.6:14). Er is geen enkele verbinding tussen jodendom en christendom.

Vers 15

Maar toen het God, die mij vanaf de schoot van mijn moeder afgezonderd en door zijn genade geroepen heeft, behaagde

God heeft in het leven van Paulus ingegrepen. De Vader wilde (het 'behaagde' Hem) dat de Zoon zou worden geopenbaard in Paulus (zie volgende vers). Hiervoor had Hij hem 'afgezonderd' vanaf zijn geboorte. Dit is een toespeling op Jer.1:5:

Voordat Ik u in de [moeder]schoot vormde, heb Ik u gekend; voordat u uit de baarmoeder naar buiten kwam, heb Ik u geheiligd. Ik heb u aangesteld tot een profeet voor de volken

Zie ook Jes.49:1-6 voor dezelfde gedachte. God heeft Paulus van zijn jeugd af voorbereid op zijn taak. Het farizeeërschap paste in deze voorbereiding. Paulus moest dit systeem door en door leren kennen voordat hij de genade leerde kennen. Geschoold in de Hebreeuwse geschriften, de Griekse wijsheid en de Romeinse cultuur was Paulus perfect geschikt om de volken te bereiken. Door de genade van God is Paulus geroepen voor deze speciale bediening. Zo werkt God ook in onze levens bepaalde patronen uit die weer tot nut kunnen zijn in onze latere dienst voor Hem.

Vers 16

zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de volken verkondigde, ging ik terstond niet te rade met vlees en bloed,

De parallel met Jes.49:1-6 is bijzonder sterk:

De HEERE heeft Mij geroepen van de [moeder]schoot af, van de baarmoeder af heeft Hij Mijn Naam genoemd. (...) Hij heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Knecht, Israël, in Wie Ik Mij zal verheerlijken. Js49:1,3

God roept Israël om Zichzelf in te openbaren. Het behaagde God om zijn Zoon in Paulus te openbaren. Er was allereerst een openbaring van de Zoon *aan* Paulus.

...want daartoe ben Ik je verschenen, om je voor te bestemmen tot een dienaar en getuige zowel van wat je <van Mij> hebt gezien als van dat waarin Ik je zal verschijnen...Hand.26:16

Petrus ontving een diepere openbaring betreffende Jezus in Mat.16 als Hij zegt: '*U bent de Christus, de Zoon van de levende God*' (Mat.16:16). Hij 'zag' doordat de Vader hem dat had geopenbaard (Mat.16:17), dat Jezus meer was dan alleen de aardse Messias. Hij was ook de eeuwige Zoon van de Vader, de mens die God de Zoon is, door de Vader gezonden. De openbaring aan Paulus gaat nog verder. De Zoon werd niet alleen aan, maar ook *in hem* geopenbaard. De eeuwige Zoon is zijn leven geworden en wordt in zijn ziel gekend. Paulus 'aanschouwt' Hem (2Kor.3:18) in

de innerlijke mens (zie ook Ef.3:16-17). Daarbij spreekt hij van 'het evangelie van de heerlijkheid van Christus' (2Kor4:4) omdat deze Zoon van God als mens is verheerlijkt aan de rechterhand van God en wij zijn daar met Hem verbonden, als zijn lichaam. 'Zoon' is Hij bewezen te zijn door dodenopstanding (Rom.1:4).

Paulus' innerlijke openbaring van de Zoon is noodzakelijk om Hem te verkondigen onder de heidenen. Het onderwerp van Paulus' prediking was voortdurend een Persoon, geen leer of een systeem.

Hem verkondigen wij, terwijl wij iedere mens terechtwijzen en iedere mens leren in alle wijsheid, om iedere mens volmaakt te stellen in Christus. Kol.1:28

Het verkondigen van de naam van Christus betekende een einde aan Saulus de farizeeër. Toen Paulus deze roeping ontving is hij 'geen ogenblik te rade gegaan bij vlees en bloed.' Hij voerde geen overleg met andere mensen (ook niet de 'twaalf') over de vraag wat hij nu moest doen. Dit om aan de tegenstanders overduidelijk te maken dat zijn apostelschap, en dus zijn gezag, bij God vandaan kwam en niet bij mensen, los van het Joodse systeem. Het verkondigen van de Zoon heeft niets gemeen met wat mensen vinden of doen.

Vers 17

en ging ook niet op naar Jeruzalem, tot hen die voor mij apostelen waren; maar ik ging weg naar Arabië en keerde weer terug naar Damaskus.

Jeruzalem was (en is) het centrum van het Joodse denken. Maar toen Paulus door Gods genade de Zoon geopenbaard kreeg, ging hij juist niet naar Jeruzalem. Mensen hebben een stad, een plek waar hun godsdienst moet worden uitgeoefend. Paulus niet. Hij hoefde ook geen goedkeuring van de apostelen, zijn gezag rustte bij de roeping van God alleen. 'Die vóór mij apostelen waren', dus Paulus stelt zich op één lijn met hen. Hij ging naar Arabië. Dit land lag direct oostelijk van de Jordaan. Het was niet een verre reis dus. Waarschijnlijk was dit zijn 'woestijnperiode', waar hij voorbereid werd op zijn zware taak als apostel en waar hij meerdere openbaringen ontving van Jezus. Daar leerde hij in de praktijk wat hij in Rom.7 beschrijft, dat er in hem, dat is in zijn vlees, geen goed woont (vs.18).